

Helemaal gek van kikkers

Door Loes Langendijk

HIJ IS BEZETEN van kikkers, deze 31-jarige zich kikkeroloog noemende hovenier, Erik Wevers. Even denk je zelfs met een geobseerde malloot van doen te hebben als je met verbijstering zijn laatste woorden op het antwoordapparaat hoort: „Nog een kikkerrijke dag. Kwak.” Bij nader inzien blijkt dat een grapje, al komt het wel recht uit zijn hart.

De Overijsselse hovenier is wel degelijk een specialist op kikkergebied en heeft de halve wereld afgereisd om lezingen te houden over amfibieën, met name over de pijlgifkikker. Wevers: „Niet alleen mensen die zich een beetje in de natuur verdiepen raken gefascineerd door kikkers, ook de wetenschap is al van oudsher zeer geïnteresseerd in amfibieën.”

Het is nog niet eens zo lang geleden dat een zwangerschapstest met de 'kikkerproef' werd gedaan. Hiervoor werden een hormoon van de kikker en de urine van de vrouw gebruikt. De kleur van de test bepaalde de uitslag. Maar er is meer. Vrij recent is er in de kikkerhuid een stof ontdekt die in de toekomst misschien als antibioticum kan worden gebruikt.

„De chemische samenstelling van de huid van deze zowel op het land als in het water levende dieren, is echt wonderbaarlijk”, aldus een niet te stuiten Wever. „Het stelt hen in staat om bijna overal te overleven. De in de woestijn van Australië levende kikker slaat zoveel water op in zijn huid dat hij zelfs tijdens extreme droogte in leven blijft.

„De grijze boomkikker tart zelfs alle natuurwetten door in de lange koude Canadese winter zijn bloedsomloop stop te zetten door tweederde van zijn lichaamsvocht te laten bevriezen. Wetenschappelijk bezien zou het dier dus moeten doodgaan. Het tegendeel is waar. Hij ont-

doit tijdens aangenamer temperaturen en kwaakt er vervolgens weer lustig op los.”

Zelfs de drugverslaafden in Los Angeles hebben de kikker ontdekt. Ze likken aan de rug-huid van de daar voorkomende giftige *Bufo marinus*. De klieren van de huid produceren een stof die dezelfde werking heeft als heroïne.

Belangstelling voor alles wat groeit en bloeit dankt Wevers aan zijn grootvader die hem al vroeg meenam op tochten langs

Kikkers vangen is verboden, dril scheppen mag wel

sloten en weilanden. Een scholing als hovenier lag voor de hand. Na zijn opleiding werkte hij in de tuinen van Mien Ruys in Dedemsvaart en in de Prionatuinen in Schuinesloot. Nu heeft hij zelf een hoveniersbedrijf in Wierden. Zijn liefde voor de natuur is groot, zijn bewondering voor de uitheemse pijlgifkikker, 'gewone' inheemse amfibieën zoals groene en bruine kikkers, padden en salamanders, is echter grenzeloos.

Wevers waarschuwt dat het verboden is kikkers uit vijver of sloot te vangen. Bovendien is het zinloos. Kikkers en padden trekken in het voorjaar naar de plek waar ze geboren zijn. Vooral de bruine kikker is een ondernemend type. Hij kan flinke afstanden afleggen. De groene kikker blijft wat makkelijker op honk, vooral als hij het naar zijn zin heeft. Ook padden trekken in het voorjaar naar hun geboorteplaats. Gelukkig worden er, om ze veilig drukke verkeerswegen te laten passeren, steeds meer paddentunneltjes onder de weg aangelegd.

„Toen hier in de buurt een vijver in de winter werd dichtgegooid en er een gazon voor in de plaats kwam, zag ik we in het

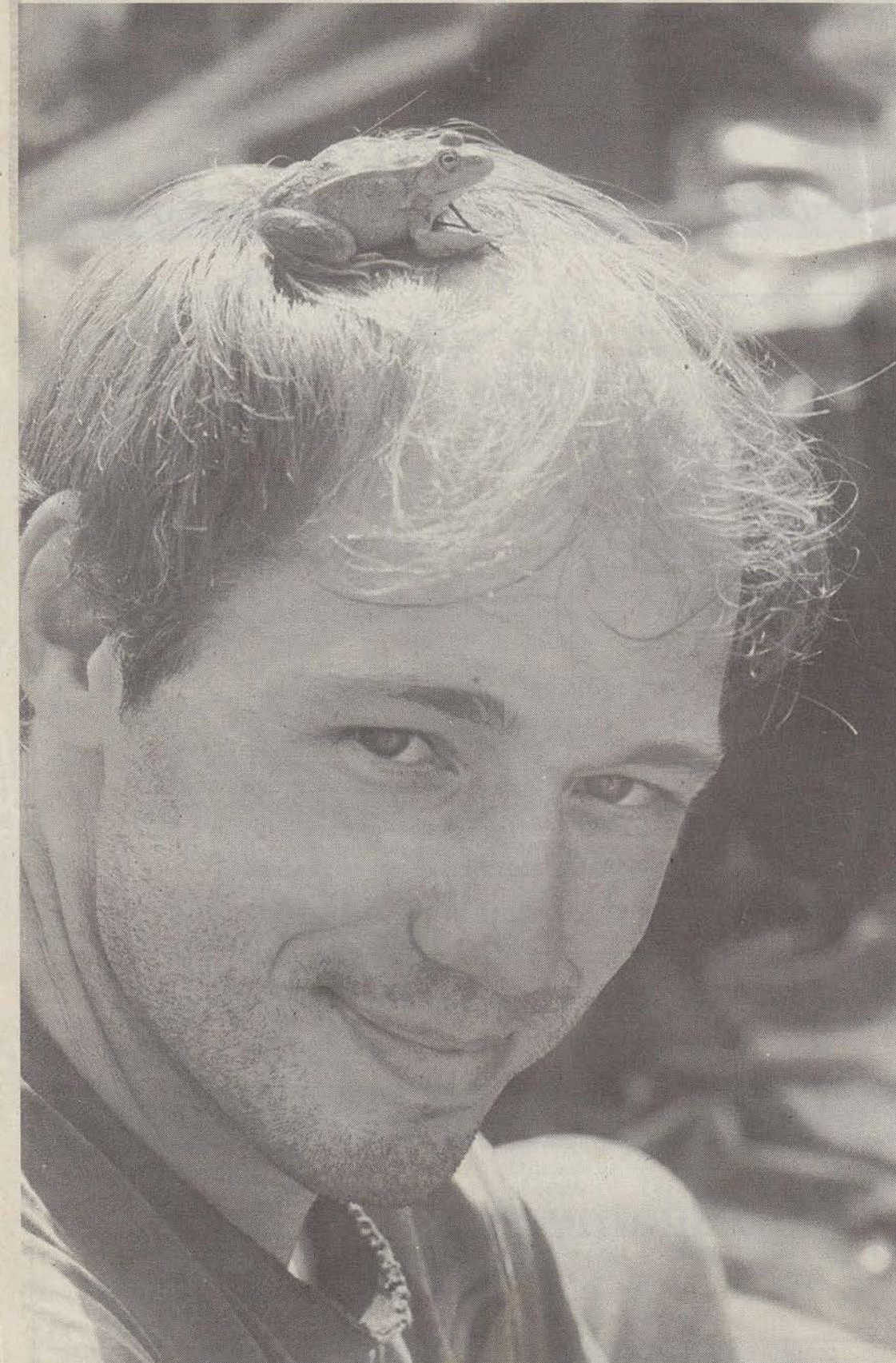
voorjaar ontheemde padden ongeveer een dag of veertien door het gras scharrelen. Ze hebben toen een andere woonplaats gezocht. Kikkers beginnen in het najaar aan hun winterslaap. Ze gaan in de modder onderin de vijver zitten en net als bij egels gaan hun hartslag en bloedsomloop op een laag pitje.”

Padden overwinteren niet in het water, maar zoeken een plekje onder een boomstronk, een steen of wat bladeren. De pad en de bruine kikker ontwaken al in het vroege voorjaar uit hun winterslaap. De groene kikker is een echte langslaper en wacht soms tot half mei met wakker worden. Deze soort wordt ook wel 'boerennachtsgaal' genoemd omdat hij zo hard kan kwaken.

Om bruine of groene kikkers in de vijver te krijgen en vooral te houden, kun je het beste kikkerdril of kikkervisjes in het water doen. Kikkervisjes hebben niet de neiging te gaan trekken. Ze denken dat ze op een 'natuurlijke' manier in de vijver terecht zijn gekomen. Het verschil tussen het dril van padden en kikkers is duidelijk te zien: paddendril zit in een snoer, kikkerdril in een grote plak.

De kikkeroloog adviseert de vijver niet te ondiep te maken. Vooral in het oosten van het land waar het meestal het hardste vriest, moet een vijver minimaal 1 meter diep zijn. Zelf heeft hij een vijverpompje in het water gezet zodat niet de hele oppervlakte bevriest. Dit doet hij niet voor zijn kikkers, maar vooral voor zijn vissen. Ook de vogels die in de winter zijn tuin bezoeken profiteren van het wak.

„Heel leuk is het om de kikkers tam te maken door ze regelmatig bij te voeren met meelwormen. Nodig is dit niet, want in een doorsnee tuin zijn voor kikkers en padden genoeg insecten voorhanden”, aldus Wever, die geen last schijnt te hebben van de kikker op zijn hoofd.

Hovenier Erik Wevers, specialist op het gebied van kikkers.

Foto Dook van Gils